

صور تجلسه دومین جلسه شورای راهبردی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست

حاضرین:

آقایان: عیسی ابراهیمی، محمد رضا وهابی، رضا جعفری، علی لطفی، سعید پورمنافی، محمد نعمتی ورنوسفادرائی، محمودرضا همامی، محسن سلیمانی، امیدوار فرهادیان، سید علیرضا موسوی، امیدبیرقادر کشکولی، سید حمید متین خواه، احمدرضا کریمی، سعید عسگری، حسین صالحی، امیرحسین شعراباف، محمد حسین غلامی، بهروز فرهمند، قاسم قائدی، مهدی عزیزاده
خانم ها: مریم امیدی، الهام کاظم زاده، آزاده احمدی و خانم امینی.

دومین جلسه کارگروه نشست مشورتی منابع طبیعی و محیط زیست در روز دوشنبه ۲۸ / ۳ / ۹۷ در ساعت ۹ صبح در محل اتاق شورای دانشکده منابع طبیعی تشکیل گردید.

جلسه با تلاوت آیاتی از قرآن مجید شروع شد. سپس آقای دکتر ابراهیمی رئیس محترم دانشکده ضمن عرض سلام و خیر مقدم خدمت مدعوین و تشکر از قبول دعوت و حضور در جلسه، دستور جلسه جاری را، معرفی شرکت پتروشیمی اصفهان و فعالیت های زیست محیطی آن توسط آقای مهندس عسگری (نماینده محترم پتروشیمی) و همچنین بحث و بررسی درباره نحوه فعالیت کارگروه منابع طبیعی و محیط زیست و مرکز تحقیقات دانشکده و تعیین کمیته های تخصصی عنوان کردند.

در ادامه آقای دکتر لطفی خلاصه ای از صور تجلسه قبلی را جهت اطلاع حضار بیان کردند و همچنین توضیح دادند که به منظور اطلاع رسانی سریع و صرفه جویی در مصرف منابع از این پس صور تجلسات به صورت الکترونیکی بر روی وبگاه دانشکده منابع طبیعی و در آینده نزدیک پس از آماده سازی وبگاه مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست بر روی آن بارگذاری خواهد شد.

سپس آقای مهندس عسگری در مورد معرفی شرکت پتروشیمی اصفهان و مجموعه اقدامات محیط زیستی آن سمینار خود را ارائه نمودند. ایشان در ابتدا به معرفی اجمالی پتروشیمی اصفهان در قالب اطلاعات کلی از قبیل زمان احداث و شروع فعالیت در سال ۱۳۷۱، مساحت کل مجتمع (۱۶۵ هکتار شامل ۶۰ هکتار محیط صنعتی و ۹۱ هکتار فضای سبز) کمیت و نوع محصولات تولیدی شامل ۳۰۰ هزار تن تولید سالیانه محصولات آروماتیک از جمله بنزن، تولوئن، تامین خوراک از پالایشگاه اصفهان و تامین خوراک صنایع پایین دستی)، معرفی فعالیت های شرکت پتروشیمی اصفهان در جهت بهبود وضعیت محیط زیست شرکت و کاهش اثرات سوء محیط زیست آن پرداختند. این اقدامات شامل مواردی از قبیل اخذ گواهینامه ها و استانداردهای مختلف در زمینه HSC،

مدیریت کیفیت محصول، استقرار سیستم مدیریت زیست محیطی (ISO 14000 نسخه ۲۰۱۵) توسعه فضای سبز به میزان ۹۱ هکتار، توجه به الزامات زیست محیطی در طراحی اولیه مجتمع، بهره گیری از تکنولوژی مدرن در تفکیک آروماتیک ها، سیستم پیشرفته کنترل عملیات بهره گیری از سیستم جمع آوری و بازیافت هیدروکربن ها، طراحی و ساخت واحد پیشرفته بازیافت و تصفیه آب و پساب بهداشتی و آبیاری فضای سبز با استفاده از پساب تصفیه شده، بررسی کاهش میزان اتلاف انرژی پروژه مدیریت پسماند، پروژه استفاده از بخار تولید مازاد و واحد بخار و... پرداختند.

علاوه بر این پروژه های در دست اقدام شرکت پتروشیمی شامل کاهش بخارات هیدروکربنی در بارگیری محصولات، اصلاح سیستم تزریق آب ژاول به پساب، جایگزینی بوتیل و مرکاپتان با ماده شیمیایی با مخاطرات کمتر و مطالعات در زمینه طراحی و ساخت لندفیل دفع پسماندهای ویژه با همکاری سایر واحد های صنعتی استان معرفی شد.

در ادامه جلسه، نقطه نظرات و پرسش های حضار در رابطه با فعالیت های شرکت پتروشیمی مطرح و مورد بحث قرار گرفت. در ابتدا آقای دکتر ابراهیمی ضمن تشکر از ارائه آقای مهندس عسگری، بر توانایی دانشگاه در کمک به پتروشیمی در حل مشکلات و بهبود وضعیت محیط زیست آن مجتمع توسط دانشکده های مختلف مهندسی شیمی، مکانیک، منابع طبیعی و... از جمله در مدیریت و بهبود فضای سبز مجتمع با جایگزینی گونه های مقاوم به خشکی و گونه های کم مصرف، و ایده های قابل بحث و تحقیق از جمله امکان استفاده از پساب در سیستم های تولید بخار، امکان تامین برق از نیروگاه شهید منتظری، انجام ارزیابی کلی مجتمع از نظر بهینه سازی مصرف آب و انرژی اشاره کردند.

جناب آقای مهندس قاعدی نماینده شهرداری خمینی شهر به ابهام در زمینه نقش صنایع و ترافیک در آلودگی هوای شهر اصفهان و تناقضات موجود در این زمینه با وجود تاکید صنایع مختلف بر استاندارد بودن میزان آلاینده های خروجی آنها اشاره کرد و ضمن تقاضای شفاف سازی در این زمینه از سوی دانشگاه و صنایع، به نقش دانشگاه در زمینه حل مشکلات شهری از جمله بهبود فضای سبز شهری، تحقیق در زمینه امکان استفاده از گونه های سازگار با شرایط کم آبی و مقاوم به خشکسالی تاکید کردند. آقای مهندس فرهمند نماینده صدا و سیما استان اصفهان، به ظرفیت های صدا و سیما در بسط مباحث محیط زیست در سطح جامعه و لزوم ارائه راهکارهای مناسب جهت حل مشکلات اشاره کردند.

در ادامه آقای مهندس صالحی در پاسخ به ابهام طرح شده درباره منشا آلودگی هوای شهر اصفهان بر وجود نظام خوداظهاری و پایش بر خروجی صنایع عمده استان اشاره و بیان کردند که طبق مطالعات صورت گرفته نزدیک به ۸۰٪ آلودگی شهری ناشی از ترافیک و حرکت خودروها می باشد. در ادامه ایشان ضمن اشاره به سخنان استاندار اصفهان در زمینه حل مشکلات زیست محیطی

موجود بر توجه به اسناد بالا دستی و نقطه نظرات مدیران ارشد استان در ارائه راهکارهای محیط زیستی اشاره نمودند .

در ادامه آقای دکتر ابراهیمی ضمن تاکید بر پتانسیل و آمادگی دانشگاه جهت حل مشکلات موجود، از جمله به طرح برتر استانی در زمینه گونه های مناسب فضای سبز شهری در شرایط خشکسالی اشاره کرد و بر آمادگی دانشگاه در همکاری با شهرداری خمینی شهر اشاره کردند.

سپس ایشان اظهار داشتند که در بسیاری از تصمیم گیری های مدیران ارشد به دلیل عدم آگاهی کامل نسبت به مسائل اکولوژیک، نگاه سیستمی و اکوسیستمی وجود نداشته و به برخی از مشکلات محیط زیستی پیش آمده اشاره کردند. از جمله در بحث آبهای ژرف، ایده احیای زاینده رود در محدوده شهر اصفهان با استفاده از چرخش آب، شیرین کردن آب خلیج فارس و درآمدزایی برای کشاورزان از طریق پنل های خورشیدی، نداشتن نگاه جامع و سیستمی در مورد حل مسائل و مشکلات محیط زیستی و در نظر نگرفتن تمامی جنبه های اقتصادی اجتماعی در ارائه راه کارهای پیشنهادی اشاره کردند که این راهکارها به دلیل در نظر نگرفتن تمامی جنبه ها می تواند خود منجر به بروز مشکلات شدیدتر در آینده گردد.

در ادامه آقای دکتر لطفی کمیته های تخصصی برای ساماندهی بحث ها و اقدامات کارگروه را در قالب چهار کمیته زیر پیشنهاد نمودند:

۱- تغییر اقلیم و خشکسالی و مدیریت منابع آب

۲- آلاینده ها و مخاطرات زیست محیطی

۳- فرهنگ سازی و آموزش محیط زیست و مشارکت مردمی

۴- چشم انداز توسعه صنعت و ملاحظات محیط زیستی

در ادامه نحوه فعالیت کارگروه و کمیته های معرفی شده مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

آقای دکتر ابراهیمی اشاره کردند که کمیته ها می تواند حول سه محور اصلی تعریف شوند: اول مشکلات محیط زیستی طبیعی و آثار ناشی از آنها، دوم مشکلات محیط زیستی ناشی از فعالیت های انسانی و صنعتی و سوم بحث مشارکت مردمی و لزوم افزایش فرهنگ و اطلاعات مردم در جهت تقلیل مشکلات زیست محیطی و حل آنها.

خانم مهندس امینی (نماینده سازمان هواشناسی) با اشاره به وجود کمیته های فراوان در زمینه تغییر اقلیم و عدم توجه به راهکارها پیشنهاد ایجاد کمیته سازگاری با تغییر اقلیم و پدیده های غیر طبیعی جدید مثل سیل و جزایر حرارتی را مطرح کردند.

خانم مهندس امیدی (نماینده اداره کل حفاظت محیط زیست) نیز بر لزوم تعیین شرح وظایف کارگروه و کمیته های آن تاکید کرده و در رابطه با میزان آلودگی شهر اصفهان بر سهم بیشتر ترافیک شهری در آن اشاره کردند.

در ادامه خانم مهندس الهام کاظم زاده (نماینده حوزه خدمات شهری شهرداری اصفهان) بر همکاری شهرداری در انجام پروژه های زیست محیطی از جمله سهم منابع انتشار و منابع تولید گرد و غبار به عنوان دو پروژه کلان زیست محیطی شهر اصفهان اشاره کردند. ایشان با اشاره به کاربردی نبودن اکثر مطالعات صورت گرفته بر ظرفیت توجه به این نکته در انجام مطالعات بعدی و همچنین بر قابلیت این کارگروه در تمرکز بر مباحث فرهنگی و افزایش سطح آموزش عمومی در مباحث زیست محیطی اشاره نمودند.

آقای مهندس شهرباف (از اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری) با اشاره به تغییرات اقلیمی رخ داده در چند سال اخیر در استان، بر ضرورت توجه به پیامدهای ناشی از آن و همچنین بررسی نحوه مدیریت و مواجهه با پیامدهای ناشی از تغییر اقلیم مثل تغییر در کیفیت و کمیت پوشش گیاهی، تغییر در نحوه بهره برداری از منابع طبیعی و خصوصا توجه به جنبه های اکولوژیک تغییر اقلیم و مستندسازی پدیده های رخ داده تاکید کردند.

خانم دکتر احمدی (رئیس پژوهشکده آب و فاضلاب) با بیان این نکته که جهت ساماندهی کارگروه و تعیین کمیته های تخصصی آن بهتر است جلسات دیگری نیز برگزار شود تا بر اساس نیاز های مورد درخواست کمیته های تخصصی شکل گیرد. همچنین جهت جلوگیری از موازی کاری با سایر کارگروه ها و پژوهشکده ها، پیشنهاد می شود شکل گیری کمیته های تخصصی بر اساس خروجی مورد انتظار و یا منبع اثر گذاری یا بر اساس حوزه تخصصی انجام شود.

آقای دکتر همایی پیشنهاد دادند که بحث توسعه به صورت عام و کلی از جمله توسعه شهری، صنعتی و کشاورزی دیده شود. ایشان خواستار روشن شدن مکانیسم حل مشکلات مورد بررسی در کارگروه (تغییر اقلیم، آلودگی، آب و...) و نحوه اجرایی شدن نتایج حاصل از جلسات و مباحث کارگروه شدند. ایشان اشاره کردند که در رابطه با فرهنگ سازی و افزایش سطح آگاهی عمومی نسبت به مشکلات زیست محیطی، تا روشن شدن نتایج تحقیقات علمی فقط می توان هشدار داد و ذکر دقیق مشکلات و نتایج ناشی از آنها کار صحیحی نمی باشد.

آقای مهندس احمدرضا کریمی نماینده آب و فاضلاب روستایی ضمن تاکید بر روشن شدن ساز و کار اجرایی این کارگروه ها و کمیته های تخصصی آن بر موفقیت پژوهشکده آب و فاضلاب به عنوان حلقه مفقوده ارتباط میان دستگاههای اجرایی و مراکز تصمیم گیری و دانشگاه اشاره کردند. و با اشاره به لزوم عدم موازی کاری، بر ایفای نقش مشابه از سوی مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست تاکید کردند.

آقای دکتر وهابی با توجه به مباحث مطرح شده تمرکز بر سه موضوع اصلی را با هدف محدود نشدن کمیته ها و کارشناسی بهتر مباحث خواستار شده و کمیته های پیشنهادی را به شرح زیر اعلام کردند:

۱- آموزش، فرهنگ و رسانه

۲- تغییر اقلیم، اثرات اکولوژیک، سازگاری و توانمندسازی

۳- محیط زیست و توسعه پایدار

در پایان آقای دکتر ابراهیمی ضمن ارائه توضیحاتی درباره نقش مرکز تحقیقات منابع طبیعی و محیط زیست به عنوان بازوی مشورتی و تحقیقاتی دستگاههای اجرایی روند کلی کار مرکز را رفع نیاز دستگاههای اجرائی و صنایع به تحقیقات علمی از طریق ارسال ایده و یا دریافت تقاضای پژوهشی عنوان نمودند که در این صورت هزینه های تحقیقاتی نیز از سوی دستگاههای اجرایی و صنایع مختلف تامین خواهد شد.

آقای دکتر ابراهیمی ضمن تشکر از حضور نمایندگان سازمانها و صنایع در جلسه و اظهار امیدواری نسبت به تقویت همکاری های مشترک میان دستگاهها و همچنین با دانشگاهها در جهت حل و کاهش مشکلات زیست محیطی، جمع بندی جلسه مباحث مطرح شده را بیان و مصوبات را به شرح زیر اعلام کردند:

۱- بررسی کمیته های تخصصی معرفی شده توسط همکاران و بحث و بررسی درباره این کمیته ها، شرح وظایف اعضا و نحوه اداره و تعاملات آنها در جلسه آتی.

۲- ارائه گزارشی از فعالیت های شرکت پالایش نفت اصفهان و اقدامات محیط زیستی صورت گرفته در جلسه بعدی توسط آقای مهندس صالحی

۳- برگزاری جلسه سوم کارگروه نشست مشورتی در شهریورماه ۱۳۹۷

جلسه در ساعت ۱۲ با صلوات بر محمد و آل محمد به اتمام رسید.